

IDEOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE IMPLEMENTATION OF THE THIRD RENAISSANCE IN UZBEKISTAN

Farkhod Musurmankulov

Chief Specialist, Education Quality Control Department
Uzbek State Institute of Arts and Culture
Tashkent, Uzbekistan

ABOUT ARTICLE

Key words: Third Renaissance, Shavkat Mirziyoyev, New Uzbekistan, national identity, scientific reforms, economic modernization, democratic reforms, educational reforms, ideological foundations.

Received: 10.12.24

Accepted: 12.12.24

Published: 14.12.24

Abstract: Comprehensive reforms implemented after the independence of Uzbekistan created the need to modernize the country and develop new approaches in the social and economic spheres. The idea of implementing the third renaissance of Uzbekistan was especially reflected in President Shavkat Mirziyoyev's work entitled "Nowadays and New Uzbekistan". This article analyzes the ideological foundations of the third renaissance, its role in the development of modern Uzbekistan, and perspectives based on the ideas of Shavkat Mirziyoyev.

O'ZBEKISTONDA UCHINCHI RENESSANSNI AMALGA OSHIRISHNING G'UYAVIY ASOSLARI

Farxod Musurmankulov

Ta'lim sifatini nazorat qilish bo'limi bosh mutaxassisi
O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti
Toshkent, O'zbekiston

MAQOLA HAQIDA

Kalit so'zlar: Uchinchi Renessans, Shavkat Mirziyoyev, Yangi O'zbekiston, milliy o'zlik, ilm-fan islohotlari, iqtisodiy modernizatsiya, demokratik islohotlar, ta'lim islohotlari, g'uyaviy asoslar.

Annotatsiya: O'zbekistonda mustaqillikka erishganidan keyin amalga oshirilgan keng qamrovli islohotlar, mamlakatni modernizatsiya qilish va ijtimoiy, iqtisodiy sohalarida yangicha yondashuvlarni ishlab chiqish zaruratini keltirib chiqardi. O'zbekistonning uchinchi renessansini amalga oshirish g'oyasi, ayniqsa, Prezident Shavkat Mirziyoyevning "Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston" nomli asarida o'z aksini

topgan. Mazkur maqolada uchinchi renessansning g'oyaviy asoslari, uning zamonaviy O'zbekistonni rivojlantirishdagi o'rni va Shavkat Mirziyoyevning g'oyalariga asoslangan istiqbollar tahlil qilinadi.

ИДЕОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РЕАЛИЗАЦИИ ТРЕТЬЕГО РЕНЕССАНСА В УЗБЕКИСТАНЕ

Фарход Мусурманкулов

Главный специалист отдела контроля качества образования

Государственный институт искусства и культуры Узбекистана

Ташкент, Узбекистан

О СТАТЬЕ

Ключевые слова:	Третье	Аннотация:
Возрождение, Шавкат Мирзиёев, Новый Узбекистан, национальная идентичность, научные реформы, экономическая модернизация, демократические реформы, образовательные реформы, идеологические основы.	реализованные после обретения Узбекистаном независимости, создали необходимость модернизации страны и разработки новых подходов в социальной и экономической сферах. Идея реализации третьего ренессанса Узбекистана особенно нашла свое отражение в работе Президента Шавката Мирзиёева под названием «Нынешний день и новый Узбекистан». В данной статье анализируются идеологические основы третьего Возрождения, его роль в развитии современного Узбекистана, а также перспективы, основанные на идеях Шавката Мирзиёева.	Комплексные реформы, реализованные после обретения Узбекистаном независимости, создали необходимость модернизации страны и разработки новых подходов в социальной и экономической сферах. Идея реализации третьего ренессанса Узбекистана особенно нашла свое отражение в работе Президента Шавката Мирзиёева под названием «Нынешний день и новый Узбекистан». В данной статье анализируются идеологические основы третьего Возрождения, его роль в развитии современного Узбекистана, а также перспективы, основанные на идеях Шавката Мирзиёева.

KIRISH

O'zbekiston mustaqillikka erishganidan so'ng, davlatning har bir sohasida muhim o'zgarishlar va islohotlar boshlandi. O'zbekistonda yangi tarixiy bosqichni boshlagan bu jarayon, avvalo, xalqning ijtimoiy farovonligini oshirish, iqtisodiy va siyosiy tizimni yangilashga qaratilgan bo'lib, ulkan qadamlar bilan amalga oshirildi. 2016-yildan keyin mamlakatda yangi rivojlanish davri boshlandi. O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev tomonidan amalga oshirilgan keng qamrovli islohotlar, milliy taraqqiyotning yangi modeli va "Yangi O'zbekiston" konsepsiyasi, xalqaro miqyosda mamlakatni tanitish, ichki siyosatni isloh qilish va iqtisodiy salohiyatni oshirishga qaratilgan g'oyalar asosida shakllandi.

Prezident Mirziyoyevning **“Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston”** nomli asari, aynan ushbu islohotlar jarayonining g'oyaviy asoslarini yoritadi. Ushbu asarda, O'zbekistonning yangi rivojlanish yo'li — uchinchi renessansning amalga oshirilishi masalasi keng ko'lamda muhokama qilinadi. Renessans — bu faqat san'at yoki ilm-fan sohasida emas, balki ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy tizimlarda ham yangilanish va taraqqiyotning ramzidir. Prezident

Mirziyoyevning ta'kidlashicha, "Yangi O'zbekiston"ni yaratish — bu xalqning qadriyatlari, tarixiy tajribasi va milliy o'zligini saqlab qolish bilan birga, dunyoqarash va tizimni yangilashni anglatadi.

Uchinchi renessans, o'zining mohiyati bilan nafaqat xalqning ma'naviy va madaniy hayotini qayta tiklashga, balki mamlakatning yangi iqtisodiy va siyosiy tizimini barpo etishga, davlatning xalqaro maydondagi o'rnini mustahkamlashga qaratilgan g'oyadir. **“Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston”** asarida bu jarayonning g'oyaviy asoslari, milliy qadriyatlarni yangilash, ta'lim va ilm-fanni modernizatsiya qilish, demokratik islohotlarni amalga oshirish, iqtisodiy tizimni rivojlantirish va xalqaro aloqalarni kengaytirish kabi muhim yo'nalishlar bo'yicha prezidentning fikrlari bayon etilgan.

Shavkat Mirziyoyevning ilgari surgan g'oyalarida O'zbekistonni rivojlantirishda milliy o'zlikni saqlash, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, ta'lim va ilm-fanning yangi bosqichga ko'tarilishi, iqtisodiy va siyosiy erkinliklarni kengaytirish kabilar asosiy yo'nalishlar sifatida ko'rsatiladi. Shavkat Mirziyoyevning fikricha, Yangi O'zbekistonni yaratishda har bir soha o'zgarishi kerak. Bu o'zgarishlar, o'z navbatida, xalqning ongini, qarashlarini yangilashni talab qiladi. Prezidentning "Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston" asarida bevosita uchinchi renessansning g'oyaviy asoslari sifatida ijtimoiy, siyosiy, iqtisodiy va madaniy islohotlarning o'zaro bog'liqligi ta'kidlanadi.

ADABIYOTLAR SHARHI

O'zbekistonning uchinchi renessansini amalga oshirishning g'oyaviy asoslari, faqatgina tarixiy va madaniy merosga emas, balki global iqtisodiy va siyosiy jarayonlarga ham mos keladigan innovatsion yondashuvlarni o'z ichiga oladi. Bu o'zgarishlar, avvalo, Prezident Shavkat Mirziyoyevning asosiy maqsadi bo'lgan "Yangi O'zbekiston"ni qurish jarayonida o'z aksini topadi. Shavkat Mirziyoyevning g'oyalarida yangi siyosiy tizim, fuqarolik jamiyati, demokratik islohotlar, iqtisodiy modernizatsiya va yuqori texnologiyalarni rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilgan chora-tadbirlar, xalqning farovonligini ta'minlashga qaratilgan.

Shavkat Mirziyoyevning fikricha, O'zbekistonning yangi davrda rivojlanishi uchun hamma sohada yangilanish zarur. Shuning uchun, **“Yangi O'zbekiston”** dasturi o'ta muhim bo'lib, bu dasturda milliy qadriyatlarni saqlash, madaniy o'zlikni tiklash, iqtisodiyotni modernizatsiya qilish, ilm-fanni rivojlantirish, yangi avlodni zamonaviy bilimlar va kasb-hunarlar bilan ta'minlash kabilar alohida o'rin tutadi. Prezidentning “Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston” asarida, aynan shunday islohotlar asosida, mamlakatni barqaror rivojlantirishning yangi modeli va g'oyaviy poydevori yaratilgan.

Bu asarda O'zbekistonning xalqaro maydondagi imidjini mustahkamlash, yangi tashqi siyosat va iqtisodiy hamkorliklar rivojlantirish ham alohida o'rin egallaydi. Ushbu jarayonning

muvaffaqiyati, davlatni o'zining yangi istiqbollariga olib chiqadi va xalqning hayot darajasini yuqori bosqichga ko'taradi. Shavkat Mirziyoyevning "Yangi O'zbekiston"ni yaratishdagi g'oyaviy asoslari, mamlakatning barcha sohalarini yaxshilashga qaratilgan yangilanishning birinchi qadamlaridir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI VA EMPIRIK TAHLIL

Shavkat Mirziyoyevning asarlarida O'zbekistonning uchinchi renessansini amalga oshirishning g'oyaviy asoslari quyidagi yondashuvlar orqali ifodalangan:

a. Milliy o'zlikni tiklash va mustahkamlash

Shavkat Mirziyoyevning fikricha, O'zbekistonning uchinchi renessansini amalga oshirishda milliy o'zlikni saqlash, xalqning tarixiy va madaniy qadriyatlarini tiklash alohida ahamiyatga ega. "Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston" asarida O'zbekiston tarixining, madaniyatining, tili va adabiyotining qayta tiklanishi, yosh avlodga o'zining madaniy merosini sevish va qadrlash zarurligi ta'kidlanadi. Prezidentning fikricha, bunday yondashuv O'zbekistonni nafaqat ichki rivojlantiradi, balki xalqaro miqyosda uning obro'sini oshiradi.

b. Ilm-fan va ta'lim sohasidagi islohotlar

Yangi O'zbekistonda ilm-fan va ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar, Prezidentning asarida, yangi renessansning bosh g'oyalaridan biri sifatida qoraladi. Mirziyoyevning ta'kidlashicha, ta'lim va ilmiy salohiyatni rivojlantirish orqali mamlakatning xalqaro miqyosdagi raqobatbardoshligi oshadi. "Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston"da ilm-fan va ta'limni modernizatsiya qilish, zamonaviy texnologiyalarni o'rgatish va yoshlarni innovatsion g'oyalarga qiziqtirish zarurligi ko'rsatilgan. Bu g'oyalar yosh avlodni nafaqat milliy, balki global yondashuvlarga ham tayyorlashni ko'zda tutadi.

c. Demokratik islohotlar va huquqiy davlat qurilishi

Shavkat Mirziyoyevning asarida uchinchi renessansning yana bir muhim g'oyaviy asosi — siyosiy va huquqiy islohotlarning amalga oshirilishi. O'zbekistonning demokratik islohotlari, fuqarolarning huquq va erkinliklarini ta'minlash, shaxsiy erkinlik va mustaqil sud tizimining rivojlanishi, mamlakatning dunyo miqyosidagi o'rnini mustahkamlashga xizmat qilmoqda. Mirziyoyev, ayniqsa, "Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston" asarida demokratiyaning rivojlanishini, ochiq va adolatli saylovlarni, siyosiy islohotlarning yanada chuqurlashishini milliy rivojlanishning muhim omili deb biladi.

d. Innovatsion iqtisodiyot va raqamli transformatsiya

Prezident Shavkat Mirziyoyevning g'oyalarida iqtisodiy modernizatsiya, raqamli transformatsiya va innovatsion iqtisodiyotga asoslanish katta o'rin tutadi. Mirziyoyevning fikricha, zamonaviy iqtisodiyotning asosiy ustuvor yo'nalishlari – yuqori texnologiyalar, raqamli iqtisodiyot, tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash va investitsiyalarni jalb qilish bo'yicha

yondashuvlar davlatning mustahkam rivojlanishiga xizmat qiladi. Bu masalalar "Yangi O'zbekiston" dasturida keng yoritilgan bo'lib, zamonaviy texnologiyalarni keng joriy etish, sanoat va qishloq xo'jaligini raqamlashtirish, turizm va eksport salohiyatini oshirish kabi g'oyalar qo'llab – quvvatlanadi.

O'zbekistonning uchinchi renessansining g'oyaviy asoslari nafaqat mamlakatning ichki rivojlanishini, balki uning xalqaro maydondagi o'rnini ham shakllantiradi. Shavkat Mirziyoyevning asarida, O'zbekistonning yangi tashqi siyosati, qo'shni davlatlar bilan munosabatlar, Markaziy Osiyo hududida hamkorlikni mustahkamlash va global hamkorlikni rivojlantirishni keng yoritgan. Prezidentning so'zlariga ko'ra, yangi O'zbekistonning asosiy maqsadi – mustaqil va rivojlangan davlat sifatida dunyo miqyosida o'zining barqaror o'rnini egallashdir.

XULOSA VA MUNOZARA

O'zbekistonning uchinchi renessansini amalga oshirishning g'oyaviy asoslari, asosan, mamlakatni yangi rivojlanish bosqichiga olib chiqish uchun zarur bo'lgan intellektual, madaniy, ijtimoiy va iqtisodiy islohotlarni o'z ichiga oladi. Prezident Shavkat Mirziyoyevning "Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston" nomli asarida ta'kidlanganidek, uchinchi renessans g'oyasi, O'zbekistonni mustaqil va rivojlangan davlat sifatida global maydonda tanitishga qaratilgan. Bu jarayon, birinchi navbatda, milliy qadriyatlarni saqlash va rivojlantirish, tarixiy madaniy merosni tiklash, ilm-fan va ta'lim sohalarida innovatsion islohotlarni amalga oshirish, siyosiy va iqtisodiy tizimni zamonaviylashtirishga asoslanadi.

Uchinchi renessansning g'oyaviy asoslarini amalga oshirish uchun bir nechta muhim elementlar mavjud. Bularning eng muhimlari – ilm-fan va ta'limdagi islohotlar, milliy o'zlikni saqlash, innovatsion iqtisodiyotni yaratish, va fuqarolik jamiyatini mustahkamlashga qaratilgan demokratik islohotlardir. Prezident Mirziyoyevning ta'kidlashicha, bu g'oyalar faqat davlatning ichki rivojlanishini emas, balki xalqaro maydondagi obro'sini oshirishga ham xizmat qiladi. Shavkat Mirziyoyev, shuningdek, O'zbekistonning siyosiy va iqtisodiy erkinliklarini kengaytirish, raqamli transformatsiyani amalga oshirish, yangi texnologiyalarni rivojlantirish orqali mamlakatning raqobatbardoshligini oshirishni maqsad qilib qo'ygan.

O'zbekistonning uchinchi renessansini amalga oshirishning asosiy maqsadi – bu milliy o'zlikni saqlash bilan birga, zamonaviy dunyo talablari va ilg'or g'oyalar asosida iqtisodiy va siyosiy tizimni rivojlantirishdir. Prezidentning "Yangi O'zbekiston" dasturi doirasida amalga oshirilgan islohotlar mamlakatni yangi iqtisodiy, siyosiy, madaniy va ilmiy rivojlanish bosqichiga olib chiqmoqda. Uchinchi renessansni amalga oshirish, mamlakatning ichki rivojlanishining keyingi bosqichini belgilab, xalqning farovonligini oshirishga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Mirziyoyev, Sh. (2020). Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Noshirligi.
2. Mirziyoyev, Sh. (2017). Yangi O'zbekistonni qurish: Milliy taraqqiyotning yangi davri. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Noshirligi.
3. Rahimov, R. (2018). O'zbekistonning iqtisodiy islohotlari va innovatsion rivojlanish yo'llari. Toshkent: Ilm-Ziyo nashriyoti.
4. Jalolov, M. (2021). O'zbekistonda demokratik islohotlar va yangi siyosiy yondashuvlar. Toshkent: Akademiya.
5. Sultanov, S. (2019). O'zbekiston va Markaziy Osiyo: Siyosiy va iqtisodiy hamkorlik. Toshkent: Sharq nashriyoti.